

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Slovenski jezik v kulturi in družbi
Course title:	Slovene language in culture and society

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenski študiji III, 3. stopnja		1	2
Slovenian studies III, 3rd degree		1	2

Vrsta predmeta / Course type Obvezni /Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	30	-	-	-	190	10

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Tina Rožac

Jeziki / Languages: Slovenščina/ Slovene	Predavanja / Lectures:	slovenščina/Slovene angleščina/English
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene angleščina/English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

--	--

Vsebina:

Predmet Slovenski jezik v kulturi in družbi se osredotoča na slovenski jezik v slovenskem, evropskem in svetovnem sociokulturnem kontekstu ter na preučevanje jezikovnih razlik kot posledice številnih položajev, ki

Content (Syllabus outline):

The subject Slovene language in culture and society focuses on Slovene language in the Slovene, European and world socio-cultural context and on the study of language variations as the result of numerous situations that are

jih slovenski jezik zavzema. Slovenski jezik je od svojega nastanka vijugal po poti, polni vzponov, padcev in nešteti ovir ter priložnosti, ki so narekovale, v katero smer se bo njegova pot nadaljevala, ter tako sooblikovale njegov status v sodobni družbi. Danes se tako slovenščina sooča z mnogoterimi različicami, ki so vsaka posledica svojevrstnega položaja v kulturi in družbi. V okviru predmeta bodo potekala predavanja in individualne konzultacije, ki bodo prilagojene specifičnim vsebinam vsakega študenta. Študentje bodo pridobili splošno znanje s področij uporabnega jezikoslovja, sociolingvistike, zgodovine slovenskega jezika ter poglobljeno znanje o izbranem različku slovenskega jezika, njegovem položaju in značilnostih. Splošne vsebine bodo študentom predstavljene v naslednjih sklopih: 1. Zgodovina slovenskega jezika 2. Razslojenost slovenskega jezika 2.1 Socialne zvrsti jezika 2.2 Knjižni in splošnopogovorni jezik 2.3 Slovenska narečja 2.4 Sociolekti subkultur 2.5 Slovenščina v novih medijih 2.6 Slovenščina v izobraževanju 2.7 Funkcijske zvrsti jezika 2.8 Slovenščina v vsakdanjem sporazumevanju 2.9 Slovenščina – jezik umetnosti 2.10 Slovenščina v medijih 2.11 Slovenščina v znanosti in stroki 2.12 Govorjena in zapisana slovenščina 3. Slovenščina v stiku 3.1 Slovenščina v zamejstvu 3.2 Slovenščina v izseljenstvu 3.3 Slovenščina kot drugi/tuji jezik 4. Jezikovna politika 4.1 Jezikovno načrtovanje in jezikovna politika 4.2 Slovenščina kot uradni jezik 4.3 Slovenščina v zamejstvu in svetu 4.4 Slovenščina v izobraževanju 4.5 Slovenščina v politiki 4.6 Slovenščina v Evropski uniji 4.7 Slovenski jezik in ideologija 5. Pristopi k raziskovanju 5.1 Veje jezikoslovja 5.2 Uporabno jezikoslovje 5.3 Sociolingvistika 5.4 Analiza diskurza Individualne vsebine bodo oblikovane za vsakega študenta posamično in v skladu z njegovim pedagoškim načrtom.

included in Slovene language. Since its beginnings, Slovene language has been dealing with ups and downs and countless obstacles, and the opportunities that dictated in which direction his path will continue, thus shaping his status in a modern society. Today, Slovene is facing many variations, each of which is a consequence of a unique situation in culture and society. Within the course, lectures and individual consultations will be held which will be adapted to the specific contents of each student. Students will gain general knowledge in the fields of applied linguistics, sociolinguistics, history of the Slovene language and in-depth knowledge of the chosen version of the Slovenian language, its position and characteristics. The general content will be presented to students in the following sections: 1. History of the Slovene language 2. Classification of the Slovene language 2.1 The social genre of the language 2.2 Standard and nonstandard language 2.3 The Slovenian dialects 2.4 The subculture vernaculars 2.5 Slovene in the new media 2.6 Slovene in education 2.7 Language style 2.8 Slovene in everyday communication 2.9 Slovene - the language of art 2.10 Slovene in the media 2.11 Slovene in science and profession 2.12 Spoken and written Slovene language 3. Slovene in contact 3.1 Slovene minorities across the border 3.2 Slovene minorities around the world 3.3 Slovene as the second/foreign language 4. Language policy 4.1 Language planning and language policy 4.2 Slovene as the official language 4.3 Slovene across the border and around the world 4.4 Slovene in Education 4.5 Slovene in Politics 4.6 Slovene in the European Union 4.7 Slovene Language and Ideology 5. Approaches to Research 5.1 Linguistic sub-fields 5.2 Applied Linguistics 5.3 Sociolinguistics 5.4 Discourse Analysis. Individual content will be designed for each student individually and in accordance with his pedagogical plan.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Toporišič, Jože (2004): Slovenska slovnica. Maribor: Založba Obzorja. Univerze v Ljubljani.
- Pogorelec, Breda (2001): Zgodovina slovenskega knjižnega jezika. Ljubljana, Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Dular, Janez (2000): Jezikovno načrtovanje in (slovenska) zakonodaja. V: Kultura, identiteta in jezik v procesih evropske integracije, ur. I. Štrukelj, 246–250. Ljubljana: Društvo za uporabno jezikoslovje Slovenije.
- Jesenšek, Marko (2009): Slovenski jezik in Evropska zveza. *Slavia Centralis* 2/2009.
- Pogorelec, Breda (1996): Jezikovno načrtovanje in jezikovna politika pri Slovencih med 1945 in 1995. V *Jezik in čas*, ur. A. Vidovič Muha, 41–61. Ljubljana: Znanstveni inštitut FF.
- Ramovš, Fran (1995): Kratka zgodovina slovenskega jezika I. Ljubljana. Schmitt, Norbert (ur., 2002): *An introduction to applied linguistics*. London: Arnold.
- Spolsky, Bernard (1998): *Applied Sociolinguistics*. V *Sociolinguistics*, 66–78. Oxford University Press.
- Stabej, Marko (2003): Bo en jezik dovolj? Večjezičnost v enojezičnosti. V *Slovenski knjižni jezik – aktualna vprašanja in zgodovinske izkušnje*, Obdobja 26, ur. A. Vidovič Muha, 51–70. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko FF.
- Stabej, Marko (2006): Obrisi slovenske jezikovne politike. V *Slovensko jezikoslovje danes*, ur. A. Vidovič Muha, 309–325. Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije.

Cilji in kompetence:

Glavni cilj predmeta je seznaniti študente s temeljnimi sociolingvističnimi pojmi, z zgodovino slovenskega jezika, zvrstmi slovenskega jezika, slovenščino v stiku in slovensko jezikovno politiko. Drugi cilji: pregledno prikazati položaj slovenskega jezika v preteklosti in danes; predstaviti različne slovenskega jezika; seznaniti študente s temeljnimi pristopi k raziskovanju slovenskega jezika in njegovih različkov; študentom približati enega od različkov; študente usmeriti v poglobljeno in samostojno raziskovanje jezika in njegovega socio-kulturnega položaja. Z izpolnjevanjem zastavljenih ciljev bodo študenti pridobili

Objectives and competences:

The main objective of the course is to acquaint students with the basic sociolinguistic concepts, the history of the Slovene language, the types of Slovene language, Slovene in contact and the Slovenian language policy. Other objectives: to present the position of the Slovenian language in the past and today; to present the variants of the Slovene language; acquaint students with basic approaches to researching the Slovene language and its variants; to bring students closer to one of the variants; to direct students to a deep and independent research of the language and its socio-cultural position. By fulfilling the set goals, students will acquire the competences that they will be able to use in independent research: detailed knowledge of the historical and current situation of the

<p>kompetence, ki jih bodo lahko uporabili pri samostojnem raziskovanju: podrobno poznavanje zgodovinskega in trenutnega položaja slovenskega jezika v Sloveniji, Evropi in svetu; pregledno poznavanje zvrsti slovenskega jezika; prepoznavanje in analiza jezikovnih razlikov; poznavanje in samostojna uporaba raziskovalnih pristopov in metod; zmožnost suverena evidentiranja raziskovalnih problemov s področja sociolingvistike; zmožnost analitičnega in kritičnega pristopa k jezikoslovnemu raziskovanju; inovativni pristopi k raziskovalnemu delu; zmožnost povezovanja raziskovalnih problemov in pridobljenih rezultatov s komplementarnimi disciplinami v okviru slovenoslovja.</p>	<p>Slovenian language in Slovenia, Europe and the world; transparent knowledge of the genre of the Slovenian language; identification and analysis of language versions; knowledge and independent use of research approaches and methods; the ability to sovereign record of research problems in the field of sociolinguistics; the ability of an analytical and critical approach to linguistic research; innovative approaches to research work; ability to integrate research problems and acquired results with complementary disciplines within Slovene studies.</p>
---	---

Predvideni študijski rezultati:

<p>Znanje in razumevanje:</p> <p>Po opravljenih obveznostih in izpitu bo študent sposoben izkazati zmožnost samostojnega in inovativnega raziskovanja izbranih raziskovalnih področij ter podrobno poznavanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zgodovine slovenskega jezika - razslojenosti slovenskega jezika - slovenščine v stiku - jezikovne politike v Sloveniji. <p>Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Sposobnost interdisciplinarnega povezovanja in vključevanja pridobljenih znanj v kontekst slovenoslovja; sposobnost prepoznavanja in</p>

Intended learning outcomes:

<p>Knowledge and Understanding:</p> <p>After completing the obligations and exam, the student will be able to demonstrate the ability of an independent and innovative research of selected research fields, as well as a detailed knowledge of:</p> <ul style="list-style-type: none"> - the history of the Slovenian language - the complexity of the Slovene language - Slovene in contact - the language policy in Slovenia. <p>Transferable / Key Skills and other attributes: Ability to interdisciplinary integration and incorporation of acquired knowledge into the context of Slovene studies; the ability to recognize and separate</p>
----

ločevanja jezikovnih različkov; sposobnost poglobljene analize jezikovnih različkov; sposobnost kritičnega pristopa k raziskovanju; sposobnost tvorjenja pravopisno ustreznih in na uveljavljenih metodah temelječih raziskovalnih nalog; uspešna uporaba pridobljenega znanja v lastnem raziskovanju; sposobnost suverenega pisnega in ustnega predajanja znanja v učnem procesu s poudarkom na aktualizaciji, kritičnem mišljenju in kreativnih rešitvah.

language versions; the ability to analyze in depth the language versions; ability to critically approach research; the ability to create spelling-relevant and applied methods-based research tasks; successful use of acquired knowledge in our own research; the ability of sourced written and oral transfer of knowledge in the learning process with an emphasis on actualization, critical thinking and creative solutions.

Metode poučevanja in učenja:

Oblike dela:

- Frontalna oblika poučevanja
- Delo v manjših skupinah oz. v dvojicah
- Samostojno delo študentov
- e-učenje
- drugo (vpišite) _____

Metode (načini) dela:

- Razlaga
- Razgovor/ diskusija/debata
- Delo z besedilom
- Proučevanje primera
- Igra vlog
- Druge vrste nastopov študentov
- Reševanje nalog
- Študijski obiski podjetij ipd.)
- Vključevanje gostov iz prakse
- Udeležba na okrogli mizi, na konferenci

Learning and teaching methods:

Types of learning/teaching:

- Frontal teaching
- Work in smaller groups or pair work
- Independent students work
- e-learning
- other _____

Teaching methods:

- Explanation
- Conversation/discussion/debate
- Work with texts
- Case studies
- Role-play
- Different presentation
- Solving exercises
- Field work (e.g. company visits)
- Inviting guests from companies
- Attending round table and conference

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Naloge, raziskovalna naloga, zagovor raziskovalne naloge	N = 30 % RN = 50 % ZRN = 20 %	Tasks, research, argumentation of the research
--	-------------------------------------	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

ROŽAC, Tina. Diskurzni označevalci v besedilnih vrstah vsakdanjih pogovorov : študija primera Rakitovca v slovenski Istri. Annales, Series historia et sociologia, ISSN 1408-5348, 2016, letn. 26, št. 4, str. 727-740, ilustr. <http://dx.doi.org/10.19233/ASHS.2016.55>, doi: 10.19233/ASHS.2016.55.
ROŽAC, Tina. O vstopu Slovenije v EU : analiza medijskega diskurza. Annales, Series historia et sociologia, ISSN 1408-5348, 2011, letn. 21, št. 2, str. 337-352.

ROŽAC, Tina, ŠUMENJAK, Klara. Kulturna in jezikovna podoba slovensko-italijanskega primorskega ribištva. V: ROŽAC, Tina (ur.), et al. Ribiška jezikovna in kulturna dediščina v Tržaškem zalivu in slovenski Istri. Koper: Univerzitetna založba Annales, 2015, str. 11-20.

ROŽAC, Tina. Humorne zgodbe iz slovenske Istre. V: LEBEN, Andrej (ur.), et al. Beiträge zur interdisziplinären Slowenistik = Prispевki k meddisciplinarni slovenistiki : Festschrift für Ludwig Karničar zum 65. Geburtstag. Graz: Leykam, cop. 2014, str. 203-212.

ROŽAC, Tina. Besedilne vrste v vsakdanjih narečnih pogovorih. V: ŽELE, Andreja (ur.). Družbena funkcijskost jezika : (vidiki, merila, opredelitve), (Obdobja, ISSN 1408-211X, 32). 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013, str. 351-357.

<http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp32/zbornik/Rozac.pdf>.